

Sosiaaliturvaetuuksien ja palveluiden yhteensovittamisen ongelmat Euroopassa

PÄÄLÖYDÖKSET

- Etuuksien ja palveluiden yhteensovittamisessa esiintyy monenlaisia ongelmakohtia, jotka ovat muissa EU-maissa vastaavia, kuin Suomessakin havaitut ongelmakohdat.
- Osa näistä ongelmakohdista liittyy 2010-luvun entistä tiiviimpään palvelujen ja etuuksien integraatioon, kun taas osa on tyypillisiä palvelujen ja etuuksien tarjoamisen ongelmia.
- Ongelmakohtia esiintyy kaikilla hallinnon tasoilla: makro- eli politiikkatoimien tasolla, meso- eli toimeenpanon ja organisaatioiden tasolla sekä mikro- eli yksilötasolla.
- Suurin osa ongelmista kuvastaa ristiriitaa yhdenvertaisuuden ja räätälöinnin välillä, mikä korostuu heikommassa asemassa olevien asiakasryhmien kohdalla.
- Ratkaisuja ongelmiin haetaan asiakkaiden tarpeista lähtien niin, että tämä periaate ohjaa kaikkien hallinnon tasojen toimintaa.
- Sosiaaliturvajärjestelmien kehittämisessä tulisi pyrkiä parempaan tasapainoon yhdenvertaisuuden ja räätälöinnin periaatteiden välillä.

Tuuli Malava

Helsingin yliopisto/THL

Minna van Gerven

Helsingin yliopisto

Merita Mesiäislehto

THL

Peppi Saikku

THL

Yksi tämän vuosikymmenen merkittävimpiä sosiaalipoliittisia uudistuksia Suomessa on sosiaaliturvauudistus vuoteen 2030 mennessä. Sosiaaliturvaetuuksien ja palveluiden yhteensovittaminen on yksi neljästä ongelmakohdasta, jotka sosiaaliturvakomitea on työssään nostanut keskeisiksi toimiksi parantaa tulevaisuuden sosiaaliturvaa.¹

Vaikka Suomen katsotaan yleisesti kuuluvan pohjoismaisten hyvinvointivaltioiden joukkoon, sen sosiaaliturva, varsinkin etuuksien ja palveluiden yhteensovittaminen eroaa muista Pohjoismaista. Suomen työvoimapolitiikkaa on esimerkiksi pidetty muihin Pohjoismaihin verrattuna passiivisena ja työttömyysturvaan painottavana (Alatalo ym. 2019). Suomessa etuuslajien nähdään myös määrittävän asiakkaan saamaa palvelua sen sijaan, että palvelu määräytyisi palvelutarpeen mukaan (Juvonen-Posti ym. 2020). Nämä epäkohdat etuusjärjestelmässä rakentuvat yleisesti tunnettujen suomalaisen palvelujärjestelmän ongelmien päälle, joihin lukeutuvat muun muassa palvelujen kokonaiskoordinaation ja vastuunjaon epäselvyys, yksilöllisen palveluohjauksen puuttuminen sekä palveluprosessien seurannan ja vaikutusten arvioinnin vaikeus (Saikku 2018; Rajavaara ym. 2019; Juvonen-Posti ym. 2020). Viime vuosikymmeninä monet Euroopan maat ovat Suomen lailla hakenneet ratkaisuja yhteensovittamisen ongelmiin, esimerkiksi erilaisin hallinnon uudistuksin ja aktivointi-interventioin.

Tässä julkaisussa tarkastelemme systemaattisen kirjallisuuskatsauksen avulla, millaisia ongelmia sosiaaliturvaetuuksien ja palveluiden yhteensovittamisessa muissa Euroopan maissa on kohdattu vuoden 2010 jälkeen. Lisäksi tutkimme, millaisia ratkaisumalleja todettiin ongelmiin on ehdotettu. Tätä kautta haemme tietoon perustuvaa oppia Suomen sosiaaliturvauudistukseen. Tutkimus on osa laajempaa vertailevaa tutkimusta etuuksien ja palveluiden yhteensovittamisesta (VN POLKU -hanke). Tämän julkaisun teksti on tiivistetty versio englanninkielisestä tieteellisestä artikkelista (Malava ym., tulossa).

Katsauksen tavoitteet ja toteutus

Kirjallisuuskatsauksen tavoitteena oli selvittää, minkälaisia ongelmakohtia (ja ratkaisuja) etuuksien ja palveluiden yhteensovittamisessa on havaittu Euroopassa vuosina 2010–2020. Aihetta on tutkittu paljon monista eri näkökulmista, joihin sisältyvät esimerkiksi aktivointiohjelmien arviointitutkimukset, hallintotieteelliset tutkimukset erilaisista järjestelmäudistuksista ja kansainväliset vertailevat tutkimukset eri maiden työvoimapolitiikasta. Tässä katsauksessa tavoitteena oli koota yhteen tätä laajaa yhteiskuntatieteellistä tutkimusta keskittyen ongelmakohtien käsittelyyn.

Menetelmäksi valittiin systemaattinen katsaus, jotta asiaan liittyvästä kirjallisuudesta saadaan mahdollisimman kattava otos. Systemaattisen lähestymistavan etuna on lisäksi, että vastaava katsaus on helposti toistettavissa vaikkapa toisella maarajauksella.

Katsauksella pyrittiin vastaamaan seuraavaan kysymykseen:

Mitkä ovat keskeiset ongelmakohdat työttömille työkäisille tarjottavien sosiaaliturvaetuuksien ja julkisten palveluiden yhteensovittamisessa Euroopassa vuosina 2010–2020?

¹ STM (2021). Puheenjohtajiston luonnos kannanotoista ongelmalähtöisiin tilannekuvaraportteihin. Saatavilla osoitteessa:

<https://stm.fi/documents/1271139/34104054/Puheenjohtajiston%20alustava%20luonnos%20kannanotoista%2030.8.2021/c3902490-e862-7d44-7048-ace18bc5059a>

VN POLKU -hanke lyhyesti

Tutkimus on osa Helsingin yliopiston, THL:n ja SOFI:n (Institutet för Socialforskning/Tukholman yliopisto) yhdessä toteuttamaa VN POLKU (Eri puolilla työllisyyteen) -hanketta, jolla on valtioneuvoston kanslian VN TEAS -rahoitus. Hanke toteutetaan ajalla 11/2020–05/2022.

Hankkeessa tutkitaan Suomen sosiaaliturvan erityispiirteitä ja ongelma-kohtia kansainvälisessä vertailussa. Vertailumaita ovat Ruotsi, Tanska, Alankomaat ja Iso-Britannia.

Systemaattisen kirjallisuuskatsauksen lisäksi hankkeessa käytetään monipuolisia aineistoja: aiempien tutkimusten ja raporttien tulokset, laadulliset vinjettikyselyt ja -haastattelut, kansainväliset kyselyaineistot sekä mikrosimulointi.

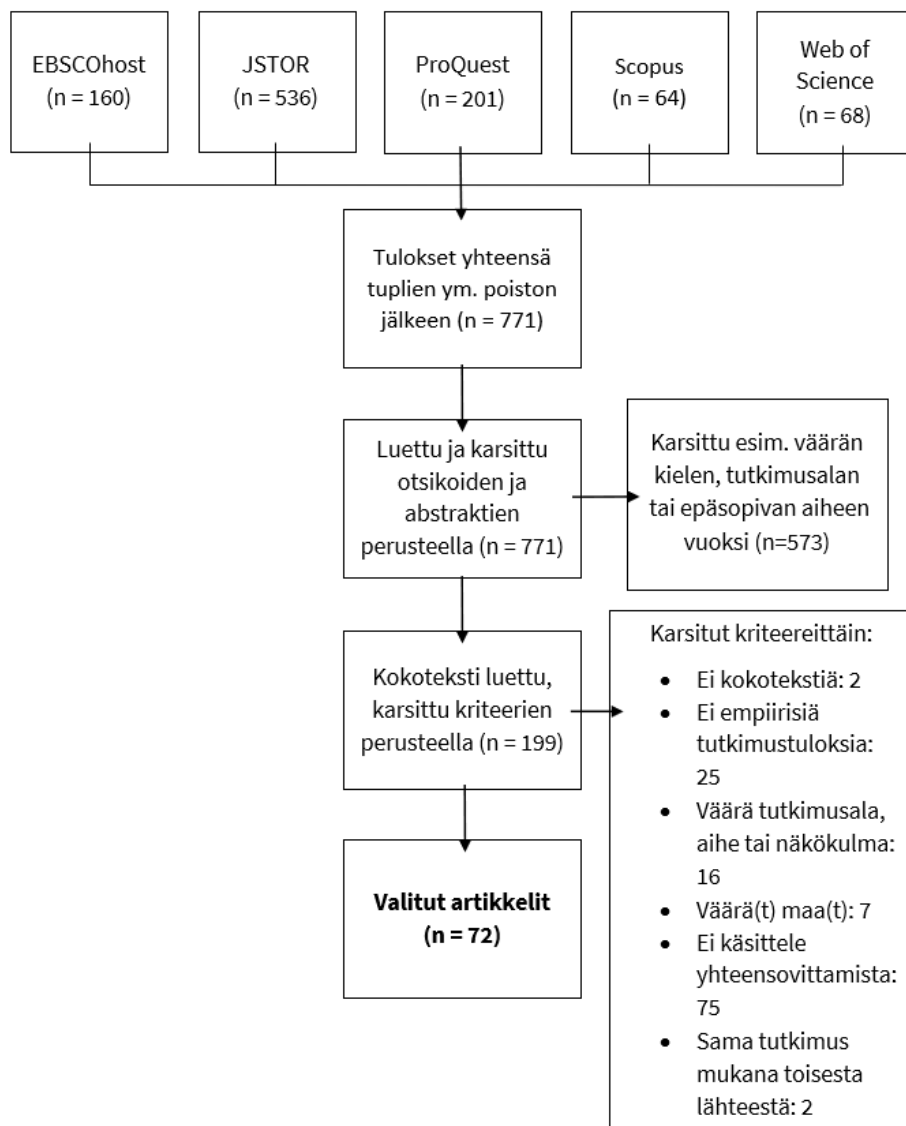
Kirjallisuutta haettiin samoilla hakusanoilla kuudesta eri tietokannasta, joissa on indeksoituna yhteiskuntatieteellisiä kansainvälisiä (englanninkielisiä) lehtiä: EBSCO Academic Search Complete, SocINDEX, JSTOR, Social Science Premium Collection (ProQuest-palvelussa), Scopus ja Social Sciences Citation Index (Web of Science -palvelussa). Useita tietokantoja käyttämällä pyrimme mahdollisimman laajaan kattavuuteen, vaikka tämä johtikin suureen määrään samoja hakutuloksia.

Haut tehtiin 5.–16.2.2021. Hakutermeissä yhdistyi kolme teemaa: aktivointi, etuudet ja palvelut eli hakusanoina *activation + benefits + services*, minkä lisäksi käytettiin vaihtoehtoisia termejä, kuten *active labour market ja welfare*. Palveluiden kohdalla hakua tarkennettiin koehakujen jälkeen, jotta aiheeseen liittymättömiä tuloksia saataisiin rajattua pois. Hakuihin ei sisällytetty yhteensovittamiseen, (palvelu)integraatioon tai vastaavaan liittyviä hakutermejä, sillä näihin teemoihin liittyy hyvin paljon vaihtelevaa ja vakiintumatonta terminologiaa. Hakujen syntaksia muokattiin kunkin alustan vaatimusten mukaisesti, mutta idea pyrittiin pitämään mahdollisimman samanlaisena.

Haut rajattiin vuosina 2010–2020 julkaistuihin artikkeleihin. Hakutulosten karsintakriteeriksi määriteltiin seuraavat:

- on englanninkielinen yhteiskuntatieteellinen artikkeli
- käsittelee empiirisiä tutkimustuloksia (mikä tahansa tutkimusmenetelmä)
- käsittelee yhtä tai useampaa EU-maata, Norjaa, Islantia tai Iso-Britanniaa
- aihe liittyy työn ulkopuolella olevien työkäisten aktivointiin
- sisältää etuuksien ja palveluiden yhteensovittamista (tämän ei tarvitse olla varsinainen tutkimuskohde).

Aluksi artikkeleja saatiin 1029 ja kaksoiskappaleiden poiston jälkeen niitä oli 771. Ensiksi artikkelien otsikot ja abstraktit käytiin läpi ja karsittiin ne artikkelit, jotka eivät liittyneet aiheeseen. Seuraavassa vaiheessa luettiin artikkelitekstit (n = 199) ja valittiin mukaan vain ne artikkelit, jotka täyttivät kaikki edellä mainitut kriteerit. Lopuksi artikkeleita oli 72. Karsintaprosessi on kuvattu kuviossa 1.

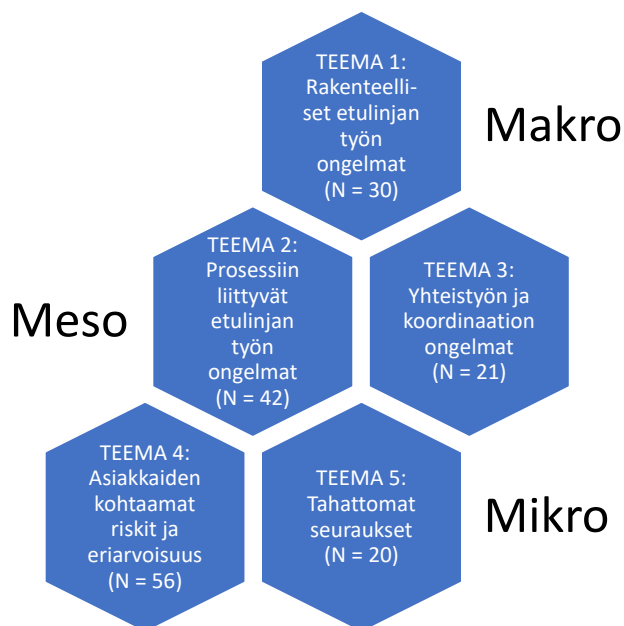

Kuvio 1. PRISMA-kaavio kirjallisuushaun karsintaprosessista.

Yhteensovittamisen ongelmakohdat

Kirjallisuuskatsauksen mukaan etuuksien ja palveluiden yhteensovittamiseen liittyvät ongelmakohdat jakautuvat viiteen pääteemaan, jotka on esitelty kuviossa 2. Teemat ja niiden alakategoriat eivät ole toisiaan poissulkevia, vaan ne kuvaavat pikemminkin limittäisiä ja vaihtoehtoisia näkökulmia. Erilaisten ongelmakohtien välisten syy--seuraussuhteiden kuvaaminen ei ollut tämän tutkimuksen tarkoituksena.

Yhteensovittamisessa tunnistetut ongelmakohdat sijoittuvat niin politiikkatoimien ja niiden luomien reunaehtojen (makro), organisoinnin ja toimeenpanon (meso) kuin yksilöiden (mikro) tasolle. Lukumääräisesti katsauksessa korostuvat asiakkaiden riskeihin ja eriarvoisuuteen liittyvät mikrotason ongelmat (N = 56) sekä prosessiin liittyvät etulinjan työn mesotason ongelmat (N = 42) etuuksien ja palvelujen yhteensovittamisessa. Etulinjan työn ongelmia havaittiin reilusti myös rakenteisiin liittyen eli makrotasolla (N = 30). Havaitut ongelmakohdat tulivat siis esille useimmiten etulinjan työn kautta.

Kuvio 2. Etuuksien ja palveluiden yhteensovittamisen ongelmakohdat teemoittain

Teema 1: Rakenteelliset etulinjan työn ongelmat

Rakenteelliset etulinjan työn ongelmat liittyvät politiikkatoimiin, tehtyihin linjauksiin ja ratkaisuihin. Teemassa korostuu aktivoinnin (poliittisten) tavoitteiden "rautahäkki". Kuten Max Weber (1930) on kuvannut, järjeistämisen seurauksena yksilöt voivat jäädä rautahäkkiin järjestelmissä, jossa haetaan päämäärähakuisesti tehokkuutta ja byrokraattista kontrollia. Aineistossa kuvattiin, kuinka (liian) tiukat suoritustavoitteet lisäävät paikallishallinnon byrokratiaa ja vähentävät paikallista autonomiaa. Samalla tavoin tiukan lainsäädännön koetaan rajoittavan ammattilaisten harkintavaltaa ja pahimmillaan aiheuttavan tilanteita, joissa katutason ammattilaiset toimivat lain rajalla tai jopa sitä kiertäen. Lisäksi jatkuva resurssien niukkuus koetaan ongelmalliseksi, koska raha ja aika eivät riitä asiakaslähtöisen politiikan toteuttamiseen käytännössä.

Teemassa korostuvat myös moniammatilliseen yhteistyöhön liittyvät vaatimukset ja professioiden pätevyyden haasteet tähän liittyen. Ylhäältäpäin (poliittisesti) johdetun niin sanotun asiakaslähtöisen aktivoinnin jalkauttamisen koetaan usein johtavan siihen, että etulinjan toimijat joutuvat toimimaan oman ammattialansa ja asiantuntemuksensa osaamisalueen ulkopuolella, tuntematta esimerkiksi etuuksien ja palvelujen kokonaisuutta. Tutkimuksissa pohdittiin esimerkiksi sitä, että työllisyyspalvelujen ammattilaiset eivät ole aina tietoisia etuuspuolen asioista (ja toisin päin).

Teema 2: Prosessiin liittyvät etulinjan työn ongelmat

Etulinjan työn ongelmia ilmenee myös palveluprosesseissa. Tällöin ongelmat liittyvät pääasiassa integroitujen aktivointipalveluiden kohdistamis- ja kohtaanto-ongelmiin. Etulinjan ammattilaisia kannustetaan toimimaan tavoilla, jotka eivät aina palvele asiakkaiden tarpeita. Esimerkiksi palveluja joudutaan tulostavoitteiden myötä kohdistamaan niin sanottuihin helpommin työllistyviin asiakasryhmiin ("creaming") tai heikoimpia ryhmiä poissuljetaan palveluiden puuttuessa ("parking"). Palvelujen asiakaskohtainen räätälöinti ei ole riittävää ja ammattilaiset kokevat, etteivät he esimerkiksi aikapaineiden vuoksi pysty tunnistamaan asiakkaiden tilanteita kokonaisvaltaisesti. Räätälöintipyrkimykset saattavat myös johtaa asiakkaiden epätasa-arvoiseen kohteluun, mikäli harkinta ja päätöksenteko ei ole läpinäkyvää.

Asiakastyössä ongelmalliseksi etuuksien ja palvelujen yhteensovittamisessa koetaan muun muassa tilanteet, joissa asiakas ei noudata palvelusuunnitelmaa tai ei osallistu palveluihin. Toimenpiteiden jälkeinen seuranta nähdään usein puutteellisenä. Lisäksi haasteita aiheuttavat tietotekniikkaan liittyvät ongelmat, kuten tietojärjestelmien käytön vaatima aika sekä ammattilaisten tietoteknisen osaamisen puutteet.

Teema 3: Yhteistyön ja koordinaation ongelmat

Kolmannen teeman ongelmat koskevat myös etulinjan työtä, mutta liittyvät erityisesti monialaiseen yhteistyöhön ja etuus- ja palvelukoordinaatioon eri toimijoiden välillä. Ongelmiksi yhteistyössä koetaan esimerkiksi luottamuksen puute sekä epäselvä vastuunjako toimijoiden välillä. Ongelmat saattavat korostua väliinputoajina pidettyjen asiakasryhmien kohdalla, esimerkiksi vammaisilla nuorilla. Etuuksien ja palveluiden koordinointi lisää myös asiakkaiden siirtymiin liittyviä riskejä, jolloin heihin kohdistuu erilaisia ehtoja eri järjestelmien takia, ja myös sanktioinnin todennäköisyys kasvaa. Alueellisesti integroidut palvelut, kuten yhteinen palvelutuotanto hyvinvointi- tai työllisyysalueilla, saattavat johtaa siihen, että yhteys paikallistason tarpeisiin heikkenee.

Palvelujen markkinoituminen on laajentanut yhteistyötä markkinaehtoisten toimijoiden kanssa, mutta tässäkin koetaan haasteita. Tutkimuksissa korostuu huoli yksityisten yritysten tehottomuudesta ratkaista asiakkaiden tilanteita kestäväällä tavalla, liittyen tulostavoitteisiin ja siitä seuraaviin "creaming" ja "parking"-käytäntöihin. Ongelmana koetaan myös se, että joissakin maissa palvelutuotannossa suositaan julkisia palveluntuottajia ja isoja yrityksiä, vaikka pienempien yksityisten ja kolmannen sektorin toimijoiden eduksi nähdään se, että ne voivat erikoistua tuottamaan asiakkaille paremmin soveltuvia yksilöllisiä palveluja.

Teema 4: Asiakkaiden kohtaamat riskit ja eriarvoisuus

Neljännessä teemassa havainnot kohdistuivat yksilöiden kohtaamiin haasteisiin. Tutkimuksissa korostui erityisesti se, miten laajenevat aktivointitoimet lisäävät yksilöiden eriarvoisuuden riskiä. Etuus- ja palvelujärjestelmän asiakaskunta on nykyään hyvin heterogeeninen. Tämä haastaa järjestelmiä tuottamaan yhtäältä kaikki ryhmät kattavia etuuksia ja palveluja, mutta edellyttää toisaalta myös niiden räätälöintiä eri kohderyhmille.

Tutkimusten mukaan kaikki asiakkaat eivät hyödy nykyisistä palveluista. Varsinkin haavoittuvimmat asiakasryhmät hyötyvät palveluista vähemmän kuin esimerkiksi korkeammin koulutetut. Haavoittuvien ryhmien kohdalla henkilökohtaiset rajoitukset, kuten puutteelliset tiedot ja taidot (esimerkiksi digitaidot, ymmärrys heille kuuluvista etuuksista ja palveluista), vaikeuttavat heidän osallistumistaan palveluihin. Tämän lisäksi vastikkeellisuuden ja velvoitteiden nähdään epätasa-arvoistavan asiakasryhmiä ja pahimmassa tapauksessa johtavan toimijuuden menetykseen. Sanktiot ja etuus-/palvelujärjestelmän viat voivat myös heikentää taloudellista tilannetta niillä henkilöillä, joilla on jo valmiiksi heikko taloudellinen tilanne.

Toisena aihealueena mikrotason haasteissa ovat asiakkaiden negatiiviset kokemukset aktivointipalveluista. Asiakkaat kokevat toimenpiteisiin osallistumisen kannusteet heikoiksi, ja huonot kokemukset ja palvelujen ja etuuksien leimaavuus (stigma) heikentävät asiakkaiden motivaatiota osallistua palveluihin. Lisäksi ongelmana ovat asiakkaiden vaikeudet päästä palveluihin, jos palvelutarjonta on kohdistettu esimerkiksi korkeammin koulutetuille. Palveluissa lisääntynyt automatisointi, jota käytetään esimerkiksi asiakkaiden kategorisoinnissa ja siihen pohjautuvassa palvelutarjonnassa, nähdään nousevana haasteena, kuten väärin kategorisointien lisääntymisenä.

Teema 5: Tahattomat seuraukset

Viidentenä ongelmateemana ovat ns. tahattomat seuraukset, jotka saattavat koskea mitä tahansa hallinnan tasoa, mutta katsauksessa ne painottuivat yksilötasoon. Yleisimmin mainittu ongelma liittyy siihen, että aktivoinnin poliittiset tai yksilölliset tavoitteet eivät täyty: palveluihin osallistuminen ei paranna asiakkaiden hyvinvointia, taitoja, työllistymistä ja/tai osallisuutta. Lisäksi tavoitteet ja palvelutarjonta eivät kohtaa, jolloin asiakkaalle tarjotaan sellaisia palveluja, jotka eivät todellisuudessa edistä tavoitteiden toteutumista. Aktivoinnilla saattaa myös olla epätoivottuja vaikutuksia: tarjotut palvelut tai saatu työ saattavat olla heikkolaatuisia ja pahimmassa tapauksessa johtaa motivaation katoamiseen ja palvelun tai työn lopettamiseen.

Lopuksi: Tasapainoilua yhdenvertaisuuden ja räätälöinnin välillä

Kirjallisuuskatsaus tukee aikaisempia näkemyksiä siitä, että etuuksien ja palveluiden yhteensovittaminen koetaan ongelmalliseksi Euroopan maissa ja siitä, että siiloutuneet järjestelmät – yhtäältä byrokraattinen etuusjärjestelmä ja toisaalta ketterämpi (usein) paikallialueen hallinnoima palvelutarjonta – eivät aina vastaa aktivointipolitiikan tavoitteita ja vaikeuttavat rakenteellisesti etuuksien ja palveluiden yhteensovittamista (ks. Van Berkel & Borghi 2007).

Sosiaaliturvan aktivointitoimien piiriin pyritään nykyään tavoittamaan useampia kohderyhmiä, kuten syrjäytymisvaarassa olevia nuoria, maahanmuuttajia ja vammaisia henkilöitä perinteisten kohderyhmien, kuten työttömien ja tulottomien, lisäksi. Palvelujärjestelmässä tämä tarkoittaa “yksilöllistä massatuotantoa” (individualized mass processing, Heidenreich & Rice 2016, 20), eli pyrkimystä tuottaa palvelua entistä laajemmalle asiakasryhmälle, pitäen samalla kiinni yksilöllisen ja räätälöidyn palvelun ajatuksesta. Samanaikaisesti on vahva ajatus yksilön velvoitteista ja vastuusta osallistua tarjottuihin palveluihin ja täyttää etuuksien vaatimukset, usein sosiaaliturvaetuuden vähentämisen tai lakkauttamisen uhalla. Yhteensovittuna nämä kehityskulut tuottavat kokonaisuuden, jossa sosiaaliturva tasapainottelee yhdenvertaisuuden ja räätälöinnin periaatteiden välillä monella tasolla ja monella tavalla.

Makrotason politiikkatoimet luovat reunaehdot sosiaaliturvalle sekä määrittelevät siihen sisältyvät oikeudet ja velvollisuudet. Mesotasolla, sosiaaliturvan toimeenpanossa ja organisoinnissa, tulevat usein näkyviksi ne käytännön ongelmat ja ristiriidat, joita nykyiset politiikkalinjaukset tuottavat. Vahvimmin yhteensovittamisen ongelmat konkretisoituvat mikro- ja mesotasolla yksilöiden elämässä johtaen ei-vaikuttavaan palveluun tai pahimmillaan eriarvoiseen kohteluun ja palveluista pois jättäytymiseen. Hallintaa ajetaan siis vahvasti ylemmiltä tasoilta, eikä sinne usein joko saada riittävästi tietoa alempien hallinnon tasojen ongelmatilanteista tai tietoa ei hyödynnetä tilanteen korjaamiseksi.

Tutkimusaineistossa painottuivat ongelmat, sen sijaan ratkaisuja oli löydettävissä vain joissakin tutkimuksissa. Ongelmiin ehdotetut ratkaisumallit perustuivat pääosin eri hallinnon tasojen poikkileikkaaviin ratkaisuihin, joissa oli keskeistä lähteä liikkeelle asiakkaiden tarpeista. Asiakkailta saadun tiedon tulisi vaikuttaa sekä organisaatioiden toimintaan että politiikkatoimien muotoiluun ja arviointiin. Näin päästäisiin kohti parempaa tasapainoa yhdenvertaisuuden ja räätälöinnin periaatteiden välillä.

Suomen sosiaaliturvauudistuksessa on haasteena tämän tasapainon löytäminen. Palveluita ja etuuksia ohjaavat eri logiikat syyperusteisuudessa ja tarveharkinnassa. Yhteensovittamisessa nämä logiikat eivät usein kohtaa, mikä luo pohjaa asiakkaiden yhdenvertaisen kohtelun ja palvelujen räätälöinnin periaatteiden ristiriidalle. Hallinnon eri tasot (makro, meso, mikro) tuovat omalta osaltaan vaikeuksia tähän. Ylhäältä alas -johtaminen ja eri hallinnon tasojen välisten palautekehien puute aiheuttavat jäykkyyttä toimeenpanoprosessissa. Haasteena on löytää tasapaino lainsäädännössä asetetun asiakkaiden yhdenvertaisuuden ja palveluiden tuottamien lopputulosten tasa-arvoisuuden välillä. Kirjallisuuskatsauksen perusteella ongelma oli, ettei tätä tasapainoa aina löydetä.

Lähteet

Alatalo, J., Larja, L., Räisänen, H. (2019) Työllisyysaste-erot Pohjoismaissa ja eräitä taustatekijöitä niille. TEM-analyyseja 91/2019. Työ- ja elinkeinoministeriö, Helsinki.

Heidenreich, M. & Rice, D. (2016) Integrating social and employment policies at the local level: conceptual and empirical challenges. Julkaisussa: Heidenreich M, Rice D. (eds.) Integrating Social and Employment Policies in Europe. Active Inclusion and Challenges for Local Welfare Governance. Cheltenham: Edward Elgar, 16–50.

Juvonen-Posti, J., Saikku, P. & Turunen, J. (toim.) (2020) Elinikäistä osallistumista vai elämää työ edellä? Työikäisten monialaisten palveluiden yhteensovittaminen ja vaikuttavuuden arviointi -loppuraportti. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2020:40. Valtioneuvoston kanslia, Helsinki. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-916-5>

Rajavaara, M., Määttä, A., Kokko, R-L. & Tarkiainen, L. (toim.) (2019) Aktivointipolitiikkaa yhteisin palveluin. Näkökulmia työllistymistä edistävään monialaiseen yhteispalveluun. Teemakirja 17. Kela, Helsinki. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2019050314102>

Saikku, P (2018) Hallinnan rajoilla. Monialainen koordinaatio vaikeasti työllistyvien työllistymisen edistämisessä. Valtiotieteellisen tiedekunnan julkaisuja 74. Helsingin yliopisto, Helsinki.

Van Berkel, R. & Borghi, V. (2007) New modes of governance in activation policies. International Journal of Sociology and Social Policy, 27(7), 277–286. <https://doi.org/10.1108/01443330710773854>

Weber, M., Giddens, A. & Parsons, T. (1930/2001) The Protestant ethic and the spirit of capitalism. Routledge.

Tämän julkaisun viite

Malava T., van Gerven M., Mesiäislehto M., Saikku P. (2021) Sosiaaliturvaetuuksien ja palveluiden yhteensovittamisen ongelmat Euroopassa. Suomen sosiaalinen tila 4/2021. Tutkimuksesta tiiviisti 74/2021. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki.

Tämä tutkimus on rahoitettu valtioneuvoston kanslian VN TEAS -rahoituksella (VN/20006/2020).

HELSINGIN YLIOPISTO

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

ISBN 978-952-343-784-5 (verkko)

ISSN 2323-5179 (verkko)

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-784-5>

Julkaisu on osa Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tuottamaa Suomen sosiaalinen tila -raporttisarjaa. Sarjassa esitellään päätöksenteon kannalta keskeisiä ja ajankohtaisia teemoja ja ilmiöitä, jotka liittyvät hyvinvointiin, palveluihin ja eriarvoisuuteen.